

Emma Sköld -sarja

WSOY

SOFIE SAREN- BRANT

SIELUNKUMPPANI

»Alkukohtaus tuntuu vatsanpohjassa asti,
ja kiihkeä tahti pysyy yllä läpi romaanin.»

– Aftonbladet Söndag

SOFIE

SAREN-

BRANT

SUOMENTANUT HELENE BÜTZOW

SIELUNKUMPPANI

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

RUOTSINKIELINEN ALKUTEOS

Självsfränden

COPYRIGHT © SOFIE SARENBRANT 2022

PUBLISHED IN THE FINNISH LANGUAGE BY ARRANGEMENT WITH RIGHTS & BRANDS

SUOMENKIELINEN LAITOS © HELENE BÜTZOW JA WSOY 2023

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ

ISBN 978-951-0-49314-4

PAINETTU EU:SSA

Tommylle

*She found the colours to paint him
where the world had left him gray*

ATTICUS

SYKSYN LEHDET leijailevat maahan. Hetki on samalla kertaa sekä kaunis että surullinen. Se tarkoittaa, että kaikki kuolee pian. On vain ajan kysymys, milloin puut ovat yhtä alastomia kuin tunnen itse olevani.

On aika ennen ja aika jälkeen. Ennen asiat olivat samalla tavalla kuin aina. Jälkeen olen joutunut kyseenalaistamaan kaiken. Arvioimaan koko elämäni uudestaan. Koska mikään ei ollutkaan totta.

Olin elänyt harhassa.

Olinko ennen sokea?

Ilmeisesti. Tai näin vain sen minkä halusin nähdä. Helppo ratkaisu. Nyt on liian myöhäistä muuttaa mitään.

Mikään ei ole enää pelastettavissa.

Elämäni ei ole omissa käsissäni.

En voi kontrolloida vihaa.

Opin tuntemaan todellisen itseni vasta hulluuden par-
taalla. Olen tehnyt viime aikoina asioita, joita en olisi pitä-
nyt mahdollisena edes hurjimmissa kuvitelmissani. Onko se
inhimillistä? Ehkä on, ehkä ei.

Vaistoni sanoi, ettei poliisille kannata valehdella.

Eikä itselleen.

Uhri on annettu. Eikä siinä kaikki.

Yritin varastaa sen, joka ei enää ole minun.

MAANANTAI 3. LOKAKUUTA

TUKHOLMA AVAUTUU edessä kuin kulissi, jonka keskellä ovat kaupungintalo, Riddarholmen ja Gamla stan. Upean näkymän kuitenkin rikkoo Västerbronin sillankaiteen väärällä puolella seisova nuori nainen. Rikostarkastaja Emma Sköld yrittää saada häneen kontaktin, mutta turhaan. Entä jos nainen ei enää jaksaa pitää kiinni ja menettää otteensa.

Niin ei saa käydä.

Jalkakäytävälle on pysähtynyt uteliaita, mutta liikenne vyöryy normaalisti, koska muut poliisit eivät ole vielä ehtineet paikalle.

»Älä tee sitä.» Emma huomaa, että hänen epätoivoinen äänensä on murtumaisillaan, kun hän vetoaa naiseen. »Kiltti.»

Naisen tummanruskeat silmät ovat selällään.

Mahdotonta sanoa, johtuuko se epätoivosta vai pelosta.

Emma yrittää ymmärtää kuinka tyttö on ylipäätään joutunut sillan reunalle. Hän näyttää noin kaksikymmentäviisivuotiaalta. Vaatteet ovat hyvät ja puhtaat, mustat helmikoristeiset farkut ja kalliin oloinen kevytuntuvatakki. Tummanruskeat hiukset ovat hoidetut ja kynnet on lakattu sinisiksi, vaikka lakka onkin paikoin hilseillyt. Mikään ei viittaa siihen, että alas kuolemaan katsova nainen kuuluisi yhteiskunnan syrjäytyneisiin.

Tuulenpuuska tarttuu naisen hiuksiin, ja Emma pidättää hengitystä.

Miten hän saa naiseen kontaktin?

Hänen on puhuttava tälle järkeä.

Emma haluaisi vaistomaisesti mennä lähemmäksi, mutta pelissä on liian paljon. Yksikin liike tai väärä sana voi johtaa peruuttamattomaan katastrofiin. Emmen sydän hakkaa kuin kauhistuneella jäniksellä. Hän panee merkille kaukana leiskuvan sinisen kajon. Vahvistukset ovat vihdoin tulossa. Sitten hän kuulee liian tutun vihlovan äänen. Kuka hemmetin idiootti huudattaa sireeniä? Meteli herättää huomiota, mutta pahempaa on, että se voi saada naisen tekemään hätäisen päätöksen. Ja sitä Emma ei halua, sillä hän aikoo pelastaa naisen.

Ihmisen, jonka nimeäkään hän ei tiedä.

Ambulanssit ja poliisiautot ovat nyt lähellä, sekä sillalla että sen alapuolella. Alue suljetaan ja liikenne ohjataan kiertotielle. Mutta mitä merkitystä sillä on? Se tuskin auttaa nuorta tyttöä, joka ei halua enää elää. Kaikki riippuu nyt Emmasta, joka sattui olemaan muissa asioissa Hornstullissa ja sai käskyn mennä paikalle. Ja nyt hän on tässä ja yrittää palauttaa mieleensä, mitä koulutuksessa sanottiin itsemurhien ehkäisemisestä.

Hänen täytyy yrittää virittää toivoa.

Rakentaa luottamusta, jotta nainen alkaa kommunikoida hänen kanssaan. Emma ei uskalla irrottaa katsettaan hetkeksikään. Kasvoilta paistaa voimattomuus.

Miksi päädyit tänne?

Askelen päähän kuolemasta.

Tyttö ei ole sanonut sanaakaan, mutta nyt Emma kuulee jotakin.

Jokeltavan äänen.

Emma katsoo naiseen anovasti. »Saanko tulla lähemmäksi?»

Välimatkaa on vain pari metriä, ei enempää, mutta nopeassa päänpudistuksessa on kylliksi vastausta.

Emma ei voi ottaa riskiä, asiat eivät ole hänen päätettävissään.

Kohtalo on naisen omilla käsillä, ja hän tietää sen itsekin. Kyse on enää siitä, montako minuuttia hän vielä jaksaa pitää kiinni. Tai *haluaa* pitää kiinni.

Äkillinen kirkaisu saa Emman säpsähtämään.

Kuin sähköisku kulkisi kehon läpi.

Korkea ääni osuu suoraan sydämeen.

Paikalla on valtavasti poliiseja, ja kaikkien huomio on suuntautunut yhteen ja samaan kohteeseen. Mutta kukaan ei hiiskahdakaan.

Parkaisu katoaa kaikuun.

Sininen valo leiskuu, muuten kaikki on pysähtynyt.

Alue on suljettu ja liikenne estetty kummallakin ajoradalla. Emma näkee silmäkulmastaan poliisin sinivalkoisen sulkunauhan ja valmiina olevat virkatoverit.

Jotka vain odottavat.

Nainen liikauttaa sormiaan, ja Emma henkäisee. Tarkoitako se, että nainen aikoo päästää irti? Että hänen elämänsä päättyy muutaman sekunnin kuluttua? Emma haluaa heittäytyä eteenpäin ja tarttua häneen, estää katastrofin. Hän ei ole tuntenut itseään näin voimattomaksi kertaakaan koko elämässään, neljäänkymmeneen vuoteen.

Heidän välissään on vain tiheä vaijerikaide.

Liian nopeilla liikkeillä voi olla kohtalokkaat seuraukset. Siinä tapauksessa Emma viettää loppuikänsä unettomia öitä ja näkee silmissään naisen, joka putoaa kaksikymmentäkuusi metriä alas Riddarfjärdeniin. Eikä nainen ole yksin, vaan hänellä on sylissään pieni viaton lapsi.

POLIISITALOSSA OLLAAN hyvin perillä Västerbronin tehtävästä. Thomas »Nyllet» Nyhlén ei jaksa istua tutkintayksikössä odottamassa lisätietoja. Hän katsoo ympärilleen Lindbergin entisessä huoneessa. Aluksi oli käsittämätöntä, että hän pääsi muuttamaan sinne, mutta nyt hän on jo ehtinyt hiukan kotiutua. Mutta hänen sisällään leviää hyytävä kylmyys joka huokoseen. Nyllet katsoo vuosia vanhaa sisäisen tutkinnan raporttia. Se on laadittu hänestä. Kuka on lähettänyt raportin ja miksi nyt? Miten se ihminen on ylipäänsä päässyt käsiksi papereihin? Sitä paitsi postimerkissä on Södertäljen leima. Kaiken kaikkiaan käsittämätöntä.

Nyllet piilottaa kansion kirjoituspöydän laatikon perälle. Kääntää avainta.

Toivoo että muistotkin voisi lukita pimeyteen.

Milloin Madeleine lakkaa kummittelemasta hänelle?

Nainen oli kehittänyt Nylletistä pakkomielteen eikä antanut koskaan periksi.

Nyllet ei halua ajatella häntä.

Nyllet menee autolle ja ajaa viiden minuutin matkan paikalle, jossa aika on pysähtynyt. Västerbronille tai itsemurhasillalle, kuten jotkut sitä nimittävät. Tuuli yltyy, kun hän nousee autosta tiesululla, jonka toisella puolella on 340 metriä

pitkä kaarisilta. Kymmenen vuotta sitten sillalle pystytettiin ylimääräinen suojakaide, jonka tarkoitus oli estää epätoivoisia ihmisiä hyppäämästä alas.

Siitä huolimatta nainen on onnistunut pääsemään kaiteen toiselle puolelle ja nousemaan sillan keskelle lapsi sylissään. Näky on varovaisesti sanoen epätodellinen. Sen ei pitänyt olla mahdollinen.

Nyllet hengähtää nähdessään, että nainen seisoo yhä paikallaan. Helvetissä on monta eri tasoa.

Huomio kiinnittyy sylivauvaan, joka on puettu elefanttikuvioiseen potkupukuun.

Nylletin hengitystiet tuntuvat supistuvan.

Hän ajattelee heti omaa tytärtään.

Elliä.

Jonka äiti Emma on. Emma jos joku on juuri oikea ihmisen hoitamaan tämän tilanteen.

Nyllet erottaa kauempana entisen tyttöystävänsä vaalean hiusaljouden. Emma on vain muutaman metrin päässä naisesta, joka seisoo kaiteen toisella puolella ja puristaa sitä kaksin käsin.

Nylletin katse osuu rintareppuun.

Kuolemanloukku.

Nainen aikoo viedä lapsen mukanaan syvyyyksiin.

Nyllet ei tiedä naisesta mitään, mutta otaksuu tämän olevan psyykkisesti sairas tai huumeiden vaikutuksen alainen. Parempaa selitystä hän ei keksi.

Hän siirtyy lähemmäksi ja panee takin kiinni, mutta kylmyys tunkeutuu sen alle.

Kello on viittä vaille kaksitoista, kirkas keskipäivä. Moien lounasaika. Nylletin einesruoka, tikka masala, odottaa tutkintayksikön jääkaapissa. Hän huomaa, että ensimmäi-

sestä hätäpuhelusta on kulunut kahdeksantoista minuuttia.
»Västerbronin kaiteen takana kiipeää joku tyttö.»

Sen jälkeen hätäkeskukseen tulvi soittoja.

Tilanne on rauhoittunut nyt, kun ambulanssit ja poliisi ovat paikalla. Näyttää siltä kuin sillalla kuvattaisiin leffaa, mutta tapahtumat ovat mitä suurimmassa määrin todellisia. Joku kollega naputtaa Nyllettiä olalle. Heidän katseensa kohtaavat, ja he pudistavat kauhuissaan päätään, peilaavat toistensa pelkoa.

Nyllet ei voi vain seistä katsomassa, vaan hänen on selvitettävä, voiko olla jotenkin avuksi Emmalle.

»Hei», hän sanoo sulkunauhan edessä seisovalle järjestyspoliisille ja näyttää poliisikorttinsa. »Menen sisäpuolelle.»

Nyllet kumartuu nauhan alitse, mutta on kahden vaiheilla.

Onko tämä varmasti järkevää?

Jos hän menee lähemmäs, nainen saattaa tuntea joutuneensa painostuksen kohteeksi.

Ja tekee kohtalokkaan päätöksen.

EMMALLE ON kirkastunut, että hänen on kyettävä pelastamaan molemmat, tai kumpikin menetetään. Mitään kompromissia ei tunnu olevan, ja mikä se voisi ollakaan? Tuuli yltyy, ja nainen huojautaa. Aiemmin sikeästi nukkunut vauva on herännyt ja parkaisee silloin tällöin, mutta nainen ei reagoi siihen.

Onko hän äiti vai lapsenvahti?

Emmaa puistattaa, kun hänen mieleensä tulee, että nainen on ehkä ottanut jonkun toisen ihmisen lapsen. Entä jos hänelle tulee kramppi ja hän putoaa? Tilanne voi olla ohi silmänräpäyksessä.

»Emma?» Emma jähmettyy kuullessaan Nylletin äänen. Ei kai mies aio tulla lähemmäksi?

Se voi pilata kaiken.

Emma ei kiinnitä Nyllettiin mitään huomiota ja toivoo tämän käsittävän sen ohjeeksi pysyä kaukana. Miehen läsnäolo voi pahentaa naisen stressiä. Mutta aika kuluu, ja Emman on tehtävä jotain, ennen kuin on liian myöhäistä. Hän pyrkii saamaan katsekontaktin naiseen ja sanoo mahdollisimman rauhallisesti:

»Emme tunne toisiamme, enkä voi tietää, mikä on saanut sinut ajattelemaan, että tämä on ainoa ulospääsy. Voin

kuitenkin taata, että apua on saatavilla, vaikka et usko sitä juuri nyt. Ymmärrätkö?»

Nainen vastaa tuskin kuuluvalla huokauksella.

Hän siis kuuntelee.

»Mikä sinun nimesi on?» Emma kysyy.

Hiljaisuuden rikkoo vain navakka tuuli.

Nainen vilkaisee rannekelloaan, aivan kuin hänellä olisi jotain sovittua.

»Mikä lapsesi nimi on?»

»Elise.»

Emmaa huimaa. Ei vain siksi, että hän sai vastauksen, vaan myös sen takia että nimi muistuttaa hänen oman tyttärensä nimeä. Mutta Emma ei voi nyt ajatella Elliä, se estäisi keskittymästä. Kun tämä on ohi, hän haluaa lujasti kumpaakin lastaan ja kertoo, kuinka paljon rakastaa heitä.

»Olet siis tytön äiti?»

Naisen poskelle vierähtää kyynel. »Niin.»

Tieto tuo helpotuksen, mutta vain hetkeksi.

»Anna minun auttaa sinua. Elise tarvitsee äitiään», Emma pyytää ja ottaa mikroskooppisen askelen lähemmäksi.
»Okei?»

Nainen reagoi kallistumalla käsivarret suorina kaiteesta pois päin. Hän katsoo alas syvyysiin silmät kauhua tulvillaan. Emmasta näyttää hetkisen siltä, että nainen putoaa selkä edellä.

»Ole varovainen», hän anelee.

»Et tajua mitään», nainen kuiskaa pelon täyttämällä äänellä.

Emma nielaisee työläästi. »Haluan kuitenkin auttaa sinua. Annatko siihen luvan?»

Kyynelet valuvat nuoren äidin kalpeilla poskilla ja putoilevat lapsen päähän.

»Kukaan ei voi pelastaa meitä.»

»Minä voin», Emma sanoo ja ojentaa kätensä.

Nainen ei saa hypätä, sitä vaihtoehtoa ei ole. Ei viaton lapsi sylissään. Emma ei voisi elää sen kanssa. Tämän täytyy päättyä hyvin. Hän viittoilee Nyllettiä pysymään kaukana.

»Etkö voisi sanoa nimesi?» Emma kysyy.

Hänen on saatava nainen palaamaan todellisuuteen. Tulemaan takaisin tähän maailmaan, ymmärtämään että hänen paikkansa on täällä.

Ei missään muualla.

»Sandra», nainen kuiskaa katse kaiteeseen nauliutuneena.

Hän nostaa hitaasti päätään. Vihdoin pieni rako.

Emma tarttuu siihen. »Ymmärräthän, mitä tapahtuu, jos päästät irti?»

Ainoa vastaus on pelokas katse.

»Viet tyttäresi mukana kuolemaan.»

Sandra alkaa hytistä, hampaat kalisevat.

»Sitäkö sinä todella haluat?»

»Ei ole vaihtoehtoa.»

VUOSI ENNEN VÄSTERBRONIA

Jokainen sydämenlyönti merkitsee. Kuinka ihmiset voivat olla toista mieltä? Miksi on arveluttavaa puolustaa jokaisen lapsen oikeutta elämään? Sandra Bratt katsoo kokouspöydän ääressä istuvia työtovereitaan ja antaa lopulta katseensa pysähtyä johtajaan. Mies on vakuuttava esiintyjä, sen Sandra tietää. Hänen karismansa herättää vaikka vainajat kuolleista, ja sehän tavallaan onkin heidän visionsa.

Viattomia uhreja on paljon, ja heidän täytyy saada oikeutta.

»It's happening», johtaja hehkuttaa kaikille pöydässä istuville ja vaihtaa sitten ruotsiin. »Puhumme pian kaikelle kansalle. Työnnyimme heidän olohuoneisiinsa tavallisena taco-perjantaina ja ravistelemme heidän kieroutunutta ihmiskäsitystään. Finally!»

Brian Whitley vähättelee tyypilliseen tapansa omaa merkitystään.

Me emme istu pian tv-studion sohvalla kahden miljoonan katsojan edessä, vaan siinä istuu hän.

Mutta Sandra vain nyökkää hymyillen.

Hänen on vaikea saada silmänsä irti johtajasta.

Miehen amerikkalaistaustasta ei ole haittaa. Päinvastoin, se pukee häntä erinomaisesti. Suora ryhti, siniset silmät ja lyhyeksi leikattu tukka sivujakauksella. Aina hienosti

pukeutunut, useimmiten koboltinsiniseen pukuun. Se oli Brianilla silloinkin, kun Sandra tapasi hänet ensimmäisen kerran. Sandra istui yleisömeren keskellä ja imi itseensä jokaisen miehen lausuman tavun. Hän oli aluksi epäilevä, mutta vakuuttui hyvin pian täydellisesti. Brianilla on kyky saada viestinsä perille, hän on synnynnäinen johtaja.

Sandra itse viihtyy paremmin taustalla, missä voi tehdä valtavan paljon hyvää joutumatta itse parrasvaloihin. Hänen työnsä ei ole niin näkyvää, mutta pohjatyöllä on suuri vaikutus kaikkeen. Eikä julkinen esiintyminen räikeissä valoissa sovi Sandran erityisherkille aivoille. Hänestä on paljon enemmän hyötyä näppäimistön ääressä, ja hän saa kiittää menestyksestä kirjoittamisen lahjaansa.

Ammatinvalinta ei ollut Sandralle itsestänselvyys. Hän mietti toimittajan ja kirjailijan uraa, mutta markkinointi- ja pr-tehtäviä hän ei ollut edes harkinnut. Sellaista hän ei ollut ajatellut lainkaan, ei varsinkaan silloin kun tuli tänne assistentiksi. Sandra oli silti tiennyt jo pitkään, että halusi vaikuttaa asioihin. Paneutua yhteiskunnallisiin kysymyksiin ja olla mukana parantamassa maailmaa.

Suojella kaikkien oikeutta elämään.

Varsinkin niiden lasten jotka eivät voi puhua omasta puolestaan.

Hän ei ymmärrä, miksi heidän sanomaansa pidetään niin outona, että valtamedia sulki Brianin pitkään kaikkien keskustelujen ulkopuolelle. Kaikilla täytyy olla oikeus ilmaista mielipiteensä, mutta kaikki on takkuillut alusta asti.

Sandran aloittaessa pr-tehtäviä hoiti Manfred, Brianin perustajakumppani. Mutta Manfredin yhteydenotot mediaan eivät herättäneet vastakaikua, ja kaiken ollessa synkimmillään Sandra tuli kuvaan ja ryhtyi mediavastaavaksi. Ehkä se

johtui siitä, että Sandralla naisena oli pehmeämpi lähestymistapa kuin Manfredilla, sillä suhtautuminen muuttui yhtäkkiä. Sandran on vaikea antaa tunnustusta itselleen, mutta hän huomasi pian, että pienet polut johtivat isommille teille. Vastaanotto oli hyvä. Mutta tämänpäiväinen tapahtuma on harvinainen läpimurto. Ruotsin televisiosta otettiin iltapäivällä yhteyttä ja kerrottiin, että perjantain puheohjelmassa on tilaa. Sandra ei tiedä syytä eikä oikein voi ottaa siitä kunniaa, mutta heille on ilmoitettu kuvausaika. Se on jo keskiviikkona. Suuri voitto koko tiimille, joka paiskii kovasti töitä. Eikä vain heille vaan myös kaikille syntymättömille lapsille.

Tunteet käyvät kuumina.

Sandra vilkaisee Manfredia, joka hymyilee jäykästi. Onko hän kateellinen? Hänen on tietysti vaikea luopua asemastaan. Mutta Manfredin vaisu optimismi ei näytä vaikuttavan Brianiin. Hän läimäyttää Manfredia lämpimästi olalle, vai onko se ilkeilyä?

»Nyt se tapahtuu, veikkoseni», Brian sanoo. »Se mitä olemme tavoitelleet niin pitkään.»

Kokous päättyy, ja Sandran mielessä kuplii ilo. Ajatella, että hän onnistui siinä mitä pidettiin mahdottomana. Kokouksen jälkeen Brian vetää hänet sivuun ja hymyilee arvoituksellisesti.

»Tänä iltana täytyy juhlia», hän sanoo sopivasti murtaen.

Sandra ehdottaa Oopperakellaria, joka on juuri avattu remontin jälkeen.

»Hienoa sitä olla pitää», Brian sanoo tyytyväisenä.

Sandra tulkitsee sen hyväksynnäksi.

Hän menee työhuoneeseensa ja katsoo julisteita. Brian joka paikassa. Hänen hohtavanvalkoinen tasainen hammasrivinsä ja positiivinen sanomansa:

Rakasta elämää, valitse elämä.

»Sarenbrant taitaa sujuvan
kerronnan ja on hyvä tarttumaan
ajankohtaisiin aiheisiin.»

– Dagens Nyheter

Syksyn väreihin pukeutunut Tukholma levittäytyy poliisi Emma Sköldin edessä kuin kulissi. Hetken kauneus särkyä, kun Emma huomaa Västerbronin sillalla naisen, joka seisoo kaiteen väärällä puolella – vauva sylissänsä. Näyttää uhkaavasti siltä, että hän on oikeissa hypätä. Tuuli tarttuu naisen pitkään tummaan tukkaan ja Emmen hengitys salpautuu. Hänen täytyy toimia nopeasti ja estää tragedia.

www.wsoy.fi

84.2

ISBN 978-951-0-49314-4

Suomentanut Helene Bützow

PÄÄLLYKSEN TYPOGRAFIA: SANNA-REETA MEILAHTI

PÄÄLLYKSEN KUVAT: TREVILLION IMAGES, SHUTTERSTOCK IMAGES

ALKUPERÄISPÄÄLLYS: SANNA SPORRONG